

Elektroodpadu na světě rekordně přibylo. Musíme se ho naučit lépe využívat, upozorňují odborníci

Praha, 17. září 2020

V Česku v půlce září odstartuje další kolo parlamentních jednání o nové odpadové legislativě, která se samozřejmě bude týkat i elektroodpadu. Odborníci se shodují, že je potřeba do budoucna co nejvíce podpořit jeho recyklaci a využití na trhu druhotných surovin. Podle každoroční zprávy Global E-Waste Monitor přibylo za loňský rok na světě bezmála 54 milionů tun elektroodpadu. Evropa je v nárůstu až třetí, ale v přepočtu vysloužilého elektra na obyvatelstvo jí patří čelní příčka. Například na každého Čecha připadá 15,7 kilogramů elektroodpadu.

V loni bylo na celém světě vyprodukováno rekordní množství elektroodpadu: závratných 53,6 milionu tun. Za posledních pět let to znamená asi 21procentní nárůst tohoto nebezpečného odpadu. Tato data vyplývají z každoročního dokumentu Global E-Waste Monitor, na jehož vydání se podílí řada organizací včetně Univerzity OSN či ISWA (International Solid Waste Association). Zpráva zároveň varuje, že v roce 2030 může toto číslo vyrůst až na 74 milionů tun. „Loňská zpráva Světového ekonomického fóra zároveň odhadovala, že do roku 2050 by mohla roční produkce elektroodpadu dosáhnout dokonce 120 milionů tun, což je opravdu závratné číslo. Podle Global E-Waste Monitoru přitom aktuálně lidstvo zvládá recyklovat jen něco málo přes 17 procent staré elektroniky,“ komentuje problematiku **David Vandrovec**, generální ředitel **společnosti REMA**, které v tuzemsku zajišťují zpětný odběr a recyklaci elektrozařízení, baterií a akumulátorů a solárních panelů.

V přepočtu elektroodpadu na obyvatele vede Evropa

Na pozoru před záplavou vysloužilých elektrozařízení by se měla mít zejména Evropa, která vykazuje globálně největší spotřebu elektroniky. Evropské země za loňský rok dohromady vyprodukovaly 12 milionů tun elektroodpadu. To Evropu v globálním žebříčku staví na třetí místo za Asii a Ameriku, ovšem v přepočtu na obyvatele je na tom vůbec nejhůře – na každého Evropana včetně dětí připadá celých 16,2 kg vysloužilých elektrozařízení. Nejvíce elektroodpadu z evropských zemí připadá na Rusko, a to 1,631 milionu tun, druhé místo patří Německu s 1,607 milionu tun, třetí příčku obsadila Velká Británie s 1,598 milionu tun. Na opačném konci pak stojí trojice Černá Hora (6,7 tisíc tun), Malta (6,8 tisíc tun) a Island (7,6 tisíc tun). Nejvíce vyprodukovaného elektroodpadu v přepočtu na počet obyvatele připadá Norsku, a to 26 kg. Naopak nejmenší průměr elektroodpadu per capita vykázalo v roce 2019 Moldavsko. V České republice bylo za rok 2019 vyprodukováno 167 tisíc tun odpadu, což v přepočtu na obyvatelstvo činí průměrně 15,7 kg.

Co se týče recyklace, nejlépe jsou na tom země severní a západní Evropy, kde je oficiální cestou recyklováno 59, respektive 54 procent elektroodpadu. To v globálním měřítku představuje vůbec nejvyšší hodnoty recyklace. V regionu jižní Evropy se daří oficiálně vysbírat a recyklovat asi 34 procent vysloužilých elektrozařízení. Nejhůře jsou na tom země východní Evropy, kde tento podíl činí průměrně pouhých 23 procent. Ze všech 39 evropských zemí pokrytých v Global E-Waste Monitoru jich 38 má zavedenou národní legislativu pro nakládání s elektroodpadem, výjimkou je pouze Ruská federace. I ta však od roku 2017 odstartovala EPR program (EPR = extended producer responsibility; rozšířená odpovědnost výrobce) pro odpad z elektroniky).

Elektroodpad jako zdroj cenných surovin. Jejich druhotné využití je třeba podpořit

V elektroodpadu, který byl globálně vyprodukován, se podle odhadů zprávy ukrývají znovupoužitelné suroviny v hodnotě kolem 57 miliard dolarů. Z oněch 17 procent recyklovaných vysloužilých elektrozařízení tak bylo možno získat suroviny zhruba za 10 miliard dolarů. Zvýšení využití druhotných surovin z odpadů obecně by v následujících letech mělo být jednou z priorit, neboť je tím možné výrazně snížit ekologické dopady těžby a nabízejí se i ekonomické benefity. Pouhé využití recyklovaného železa, hliníku a mědi ušetřilo asi 15 tun CO₂, ekv., oproti jejich těžbě.

„Potenciál elektroodpadu pro cirkulární ekonomiku je opravdu velký, a proto je kriticky důležité naučit se suroviny recyklované z vysloužilého elektra opravdu využívat. To, že u nás sběr elektroodpadu rok od roku roste, je skvělé. Je ale potřeba se zaměřit na podporu skutečné recyklace a použití recyklátu jako druhotné suroviny,“ říká David Vandrovec. „V této souvislosti bych rád zmínil, že se zanedlouho znovu rozběhne jednání Parlamentu ČR k nové odpadové legislativě. V té dosud chybí právě nástroje a motivační prvky pro podporu recyklace a využití druhotných surovin. V předložených návrzích neexistuje jediný nástroj, který by tyto odpady přiklonil k recyklaci a zajistil jak faktické provedení, tak následné uplatnění recyklovaného materiálu na trhu. Již přes rok se v rámci pracovní skupiny RecHelp v reakci na připravovanou novelu aktivně snažíme tuto podporu prosadit. Prozatím bohužel neúspěšně, ale zůstávám optimistou, že se nám to podaří,“ dodává.

O společnostech REMA Systém, REMA Battery, REMA PV Systém, REMA AOS

Hlavními aktivitami čtyřlístku společností pod značkou REMA jsou služby zabezpečující zpětný odběr a recyklaci elektrických a elektronických zařízení (jako jsou pračky, lednice, televize, počítače, tiskárny, mobily a další), baterií, akumulátorů a solárních panelů.

Nově je mezi společnostmi zařazena REMA AOS, která čeká na autorizaci s cílem poskytovat služby sdruženého plnění v oblasti obalů a odpadů z obalů.

Svým klientům REMA nabízí odborné a komplexní řešení na cestě ke splnění legislativních povinností, běžným spotřebitelům pomoc a jednoduché vyřešení starostí s nepotřebnými či vysloužilými spotřebiči, bateriemi, akumulátory a solárními články. V oblasti ochrany životního prostředí REMA působí od roku 2005, od kdy provozuje systém pro zpětný odběr a recyklaci vyřazených elektrozařízení.

Podrobné informace najdete na adrese www.rema.cloud.

Kontakt:

Markéta Faltysová

Senior PR manager (Praha)

[LESENSKY.CZ](http://www.lesensky.cz) s.r.o

mobil: +420 770 667 100

e-mail: faltysova@lesensky.cz

Impact Hub Praha, Drtinova 557/10, Praha 5

www.lesensky.cz